

(НИН, 04.12.2008)

Никада непрежаљени, доживотни лидер свих југословенских народа наводно није имао плату. Његови велики следбеници, носачи штафете и чувари комунизма од трулог Запада, који су се углавном данас нашли у невладиним организацијама и највећим заговорницима западних интеграција, тада су говорили како другу Титу плата и није потребна јер га сви толико воле да нико не жели ништа да му наплати. На другој страни тужне српске приче, тадашњи велики борци против вечног комунизма, који неким чудом данас углавном у очају гледају на западне демократске токове, тврдили су да Тито није морао да има плату јер се нико, једноставно, не би усудио да му наплати било шта. Славни српски глумац Љуба Тадић направио је шалу после једне премијере у Југословенском драмском позоришту када је позвао друга Тита да плати пиће присутним глумцима у позоришном салону, због чега је одједном престао смех, нека чудна тишина је пратила председничково претурање по џеповима, а онда се појавио ађутант који је уредно платио пиће за веселе глумце. Сви су се насмејали, јаче него што је било потребно за ту прилику.

Неки социолози ће можда направити анализу аскетизма највећег лидера 20. века, који је некако остао запамћен као велики хедониста, али су политички хроничари већ склони да праве скице за групне портрете лидера који су углавном скромни и поштени, али је неки комедијант случај хтео да се око њих окупе грамзиви, безобзирни мангупи, који краду, лажу и склапају остале увозно-извозне послове под маском поштених лидера.

Србија је на јесен 2008. године ушла у озбиљну економску кризу, иако су грађани очекивали, када је формирана истински проевропска влада Цветковић-Тадић-Дачић-Динкић, бољи живот, убрзане европске интеграције, бесплатне акције, силне стране инвестиције. Неки владини функционери су били довољно паметни да кажу како криза неће утицати на Србију, неки још паметнији су закључили како ћемо још од кризе имати користи, али се ипак испоставило да је сваки грађанин осетио на својој кожи размере кризе, иако главне последице кризе можемо очекивати тек следеће године.

Маси незадовољних људи, који су полетно очекивали тако много а добили тако мало, уприличена је одлична медијско-сценска игра под називом сваки свога ловите менаџера. Није наравно никаква тајна да партије већ осам година, на најпримитивнији начин следе Милошевићеву кадровску политику, те да својим активистима као неку врсту плена додељују предузећа, управне одборе и бар четири године лагодног живота са компанијским картицама, аутомобилима, отвореним рачунима у елитним ресторанима и хотелима. Није никаква тајна ни да су плате и надокнаде за рад, који углавном за њих обавеза заиста стручни људи, безобразно високе и да то иритира сваког човека који је помислио да, као порески обвезник, има право да контролише како се расподељује новац, који му држава сваког месеца узима без права на жалбу. Али прича о Бојану Кришту, Динкићевом генијалцу, који је направио чудо на Аеродрому Београд јер је смогао снаге да реформише, тј. отпусти трећину радника и повећа таксе ван сваког разума, делује као лоша политичка драма у којој нема позитивних ликова. Само дан након што је Кришто поднео оставку, а Динкић почео да јадикује над судбином младог, несуђеног лидера, појавиле су се вести о знатно већим платама у НИС-у, али су медији, пошто је реч о кадровима ДС-а и бившој саветници председника Републике, схватили да баш не треба претеривати са истраживачким новинарством. Пао је Кришто, смањићемо плате директорима и члановима Управних одбора и наша весела маркетиншка игра може да се настави. Можда ћемо пред камерама и фотоапаратима лојалних медија ухватити неку чистачицу како краде папир или неког шофера који сваког дана краде 20 литара бензина од државе у кризи, али озбиљна прича о потрошњи у јавном сектору неће бити отворена.

Један економиста, који је непоуздан пошто није члан ниједне странке, рекао је потписнику ових редова да плате свих директора и чланова управних одбора јавних предузећа не прелазе милион евра месечно. Држава би дакле могла доста (можда и 300.000 евра), да уштеди са овим медијским, пропагандним акцијама, али и даље није јасно шта ће то држава да понуди грађанима за неколико месеци. Од петог октобра до данас, Србија је дочекала стотине врхунских стручњака који су се вратили у земљу да би помогли народу иако су тамо негде далеко живели много боље – међу њима је сигурно било доста искрених, часних људи који су заиста желели да помогну земљи, али се некако испоставило да су они, који су се највише жртвовали, остављали најбоље послове на Западу, спавали код тетке, живели на донацијама стрине из Лондона, на крају те потресне приче успели да купе виле на Дедињу, а у Србији зараде више него што су могли да сањају на Западу.

Лов на менаџере, без озбиљније политичке залеђине, помоћи ће можда грађанима да преболе први талас економске кризе који им је већ узео 50 евра просечне зараде. Све досадашње демократске владе су, међутим, постигле задивљујуће национално јединство око неколико ствари – никако не треба откривати финансијере партија, нипошто не треба реметити феудалну поделу власти и јавних предузећа и никада не треба успоставити озбиљну контролу потрошње пара пореских обвезника. Један тендер, једна јавна набавка, ово друштво оштети више од свих директора и чланова управних одбора заједно. Само Мобтел, који годинама није имао профит да би на крају био продат за

Плата друга Тита

Пише: Батић Бачевић
петак, 05 децембар 2008 15:38

милијарду и по евра, показује какве размере корупције и крађе су могуће у Србији. Ту, дакле, нема власти и опозиције. Србија је подељена на политичке партије, које на различитим нивоима и у различитој мери пљачкају грађане, и саме грађане који у то верују или не верују. А плата друга Тита је била иста као и плата друга Кришта.